

АПМА МАТЕР

СТОПАНСКА АКАДЕМИЯ "Д. А. ЦЕНОВ" - СВИЩОВ

год. XXVIII, бр. 4, април 2019 г.

АКАДЕМИЯТА ЩЕ СИ СЪТРУДНИЧИ С УНИВЕРСИТЕТ ОТ ВЬЕТНАМ

Ново стратегическо партньорство с чуждестранен университет ще реализира Стопанска

академия "Д. А. Ценов". Договор за двустранно сътрудничество бе подписан с Университета по икономика и право в гр. Хо Ши Мин, Виетнам. Ректорът на Стопанска академия – доц. д-р Иван Марчевски и директорът на Центъра за международна дей-

ност – доц. д-р Маруся Смокова-Стефанова, се срещнаха с гостите от виетнамския универси-

училища извън програма Еразъм+. Понастоящем сътрудничество се осъществява само в рамките на програма Еразъм+, като втора година успешно се реализират входящи и изходящи мобилности на студенти и преподаватели.

Сред конкретните дейности, които обсъдиха двете страни, са провеждане на съвместно обучение на студенти и докторанти, реализиране на обмен на преподаватели и студенти, съвместни участия в проекти. В рамките на визитата, гостите от Виетнам посетиха Академичния музей, където се запознаха с историята на свищовското висше училище, разгледаха академичния кампус и се запознаха с бакалавърските, магистърските и докторските програми, предлагани от Стопанска академия "Д. А. Ценов".

академия "Д. А. Ценов". Договор за двустранно сътрудничество бе подписан с Университета по икономика и право в гр. Хо Ши Мин, Виетнам. Ректорът на Стопанска академия – доц. д-р Иван Марчевски и директорът на Центъра за международна дей-

тет проф. д-р Нгуен Нгок Диен – заместник-ректор и Ле Би Туи – директор на Международния отдел. По време на срещата в Стопанска академия, проведена на 17.04.2019 г., бяха обсъдени възможности за задълбочаване на сътрудничеството между двете висши

Докторанти от Западните Балкани ще обучава СА

Стопанска академия посрещна нови докторанти от три балкански държави. За обучение в образователната и научна степен „доктор“ са записани девет души от Косово, Северна Македония и Сърбия. С „Добре дошли в Стопанска академия“, новите докторанти приветства проф. д.н. Борислав Борисов – председател на Общото събрание и преподавател към катедра „Стратегическо планиране“. Той ги поздрави за избора им да проведат своята докторантура в едно от най-старите висши икономически училища в България и им пожела успешно дипломиране в най-високата образователна степен.

При първата си визита в СА, докторантите бяха придружени от двама университетски преподаватели, по чиято инициатива е организирано тяхното обучение в Свищов – проф. д-р Роберт Димитровски –

директор на Института за мениджмънт на знанието в Скопие, с който свищовското висше училище има сключен рамков договор за съвместна дейност от 2016 г., и проф. Маки Колеци от Университета „Хаджи Зека“ в Печ, Косово. В рамките на работната среща, докторантите се представиха пред своите научни ръководители, споделиха към какви области от икономическата наука са техните интереси и благодариха за възможността да се обучават в Стопанска академия. Те коментираха с научните ръководители конкретни срокове, свързани с обучението, предстоящи изпити, работа върху дисертациите и възможности за участия в научни форуми. След работната среща гостите посетиха академичния музей, където се запознаха с историята на Стопанска академия и на нейния дарител – Димитър Ценов.

Безплатни общежития ще ползват първокурсници

Безплатни общежития за първокурсници осигурява Стопанска академия. Свищовското висше училище е единственото в страната, което предоставя тази възможност за своите възпитаници. От правото за безплатно настаняване в студентските общежития за първата година, могат да се възползват кандидат-студентите със сертификат от Националните ученически състезания или конкурси за есе, проведени през учебната 2018/2019 година от Стопанска академия. Общежитията, в които се настаняват свищовските студенти, са в непосредствена близост до академичния кампус. Избралите тази опция получават пакет, включващ: денонощен пропускателен режим; безплатен паркинг; изцяло рено-

вирирани стаи, с всички необходими удобства за пребиваване, в т.ч. самостоятелен електромер и санитарен възел. В общежитията има обособени перални помещения с автоматични перални и сушилни. Всички студенти могат да се хранят в студентския стол, като столото хранене е с държавно дотиране. Осигурено е обедно и вечерно меню, в дните от понеделник до събота, включително.

При участие в Националните ученически състезания или конкурси за есе, които провежда СА, средношколците получават сертификат, с който придобиват право да се запишат за студенти в желана от тях специалност в редовна форма на обучение. Свищовската академия е първото висше училище, което стартира

провеждането на Национални ученически състезания по икономика и вече има реализирани 33 издания в различни направления. В рамките на учебната 2018/2019 г. са проведени шест състезания в 10 направления, участие в които взеха над 600 средношколци от цялата страна. Три от тазгодишните издания се проведоха в СА и бяха организирани от съответните катедри в следните направления: „Управление на проекти“; „Счетоводство“; „Проектиране на мобилно приложение“; „Туризм“; „Маркетинг“; „Международен бизнес“; „Банкиране, финансиране и бюджетиране“; „Икономика“; „Предприемачество“. Състезания по „Митнически и данъчен контрол“ се проведоха в Разград и Пловдив, а

в Пирдоп се проведе изнесено състезание в направление „Предприемачество“. В организация-

ри на средношколските екипи се включиха над 100 студенти и докторанти, а в съставите на журитата,

та на проведените шест надпревари участваха Академичният център за кариерно консултиране и връзки с обществеността и 10 катедри. Като менто-

оценявали участниците, освен академични преподаватели, се изявиха и над 30 представители на практиката от публичния и корпоративния сектор.

Двугодишен проект реализира Академията за развитие капацитета на студенти и млади учени

Свищовското висше училище приключи изпълнението на проект „Развитие капацитета на студентите, докторантите, постдокторантите и младите учени от СА „Д. А. Ценов“ за провеждане на иновативни научнопрактически изследвания в областта на икономиката, администрацията и управлението“, който се реализира в периода април 2017 г. – април 2019 г. Резултатите от двугодишния проект представиха на пресконференция проф. д-р Георги Иванов – ръководител на проекта, проф. д-р Пенка Шишманова – координатор „Мобилност и обучение“, доц. д-р Росица Колева – координатор „Подкрепа и популяризиране на науката и научните изследвания“. Общата стойност на проекта е 543 171,24 лв., от които европейското финансиране от ЕСФ е 85%, а размерът на национално съфинансиране е 15%. По думите на проф. Иванов, общата цел на проекта – развитие капацитета на изследова-

телите от СА „Д. А. Ценов“ за постигане на високи резултати в научноизследователската дейност в областта на икономиката, администрацията и управлението, е успешно изпълнена посредством постигането на специфичните цели и серия от обществени инициативи. Целевата група, получила подкрепа в резултат от изпълнението на проектните дейности, наброява 100 докторанти, студенти, постдокторанти, млади учени и преподаватели.

Конкретните резултати, обобщени по отделни дейности, бяха представени от координаторите по проекта. Проф. Шишманова и доц. Колева поясниха, че са осъществени 20 изследователски мобилности на студенти и млади учени в чужбина, и е проведена кръгла маса относно постигнатия ефект от мобилността. Проведени са 27 обучителни курса, като са връчени над 750 сертификата на представителите на целевата група. Във връзка

със създадени устойчиви мрежови международни контакти са подписани 14 мултилатерални международни договора с Университет „Балахия“ в гр. Търговище, Румъния.

Институционализирано е докторантско училище и е проведено менторство на 10 докторанти. С участието на студенти и докторанти са проведени два научни форуми в с. Чифлик, общ. Троян, а с техни научни изследвания е издаден двутомен годишен монографичен алманах. За представи-

телите на целевата група е осигурен достъп до базите от данни EbscoHost, SpringerLink, JSTOR, S&P Capital IQ и до облачните услуги Prezi, Plicktochart, Dedoose, iThenticate. За-

във Facebook, Twitter и Youtube, популяризиращи научните изследвания в СА „Д. А. Ценов“. Разработени са пет рекламни клипа за свищовската академия и за организирани от нея научни форуми, изготвени и публикувани са рекламни съобщения, репортажи, уведомления и информация за реализираните активности по проекта. За публикуване в чуждестранни издания са депозирани 14 разработки на докторанти и млади учени от Стопанска академия, а пет докторанти и млади учени са подкрепени за участие в международни научни форуми.

„Екипът на проекта е уверен, че постигнатите резултати имат устойчиво положително въздействие върху научния потенциал на СА „Д. А. Ценов“ и допринасят за утвърждаване на свищовското висше училище, като научен и образователен център в областта на икономиката, администрацията и управлението“, подчерта в заключение проф. Иванов.

купени са 317 броя специализирана научна литература. От извършено теренно проучване, с участие на 22 души, са попълнени 94 бр. анкетни карти и са разработени 10 бр. научни материали. Създадени са интерактивен интернет сайт на проекта (<http://science.uni-svishtov.bg/>) и 3 профила, съответно

Финансовата катедра подкрепи форум за млади предприемачи във Враца

Три млади представители на бизнеса от Враца – Мартин Харизанов, Борил

мичен център за кариерно консултиране и връзки с обществеността при СА

Коцев и Георги Николов, организираха първото по рода си регионално състезание по предприемачество „Аз избирам да се развивам във Враца“. Инициативата се осъществи със съдействието на: сдружение „Благотворни приятели“ и Младежки дом – Враца; алумни клуб „Финанси 2013“, катедра „Финанси и кредит“, академична фондация „Проф. д-р Минко Русенов“, Акаде-

„Д. А. Ценов“. Сред гостите на събитието, от страна на свищовската финансова катедра, бяха проф. д-р Андрей Захариев – ръководител на катедрата и председател на Фондацията, доц. д-р Ангел Ангелов, гл. ас. д-р Петко Ангелов – катедрен алумни координатор и докт. Силвия Заркова – двукратен носител на наградата „Млад икономист“ на Съюза на икономистите в България.

В състезанието участваха над 100 ученици от 10-ти до 12-ти клас. Всяко училище можеше да участва с няколко отбора, като за най-добрите бе осигурен награден фонд от 700 лева. На всички ученици бяха издадени поименни сертификати за участие, които им осигуряват прием по първа желана специалност при кандидатстване в степен „бакалавър“ в СА „Д. А. Ценов“. Като допълнителен стимул, всички участници заслужиха и сертификат за парична награда – еднократна стипендия в размер на 200 лв., която се връчва на първия студентски празник след записване като студент в СА, спец. „Финанси“, редовно обучение. Средствата за стипендии са осигурени чрез фондация „Проф. д-р Минко Русенов“ на база постъпили целеви дарения, вкл. от Алумни клуб „Финанси 2013“ с председател Мартин Харизанов, преподаватели, банки и застрахователни дружества.

XV конкурс за студентско есе проведе катедра „Мениджмънт“

В Стопанска академия се проведе петнадесетото издание на ежегодния студентски конкурс за есе, организиран от катедра „Мениджмънт“. Участниците в тазгодишното издание разсъждаваха на тема „Личност – емоционална интелигентност – кариера“. В конкурса участваха свищовски студенти от различни курсове и специалности в ОКС „бакалавър“ и „магистър“.

Организаторите дадоха пълна свобода на творческа интерпретация по темата, а актуалността на зададената тема предизвика интересна дискусия. В хода на конкурса се поставиха множество въпроси, свързани с понятия като личност, самооценка, самоконтрол, емоции и интелект. Студентите изразиха своето виждане за връзката между личностна характеристика, емоционална интелигентност и успешна професионална реализация. Представяйки своите есета, участниците показаха сериозна

подготовка и желание за научна изява. Сред критериите, по които бяха оценявани студентите, са собствена теза, форма на изложение, изводи. Журито, съставено от членове на катедрата, отличили тримата най-добре представили се студенти. Първо място завоюва Виолина Кирилова, 3 курс, спец. „Международни икономически отношения“. Второ място зае Богомил Богомилов, магистър „Бизнес администрация“. На трето място се класира Силвия Илиева, 2 курс, спец. „Стопанско управление“. В доказателство на своите тези, студентите използваха научна обосновка, примери от личен и споделен опит, както и интересни цитати от известни личности. Те се обединиха около становището, че ключът към постигане на успех във всеки един аспект на човешкия живот е свързан до голяма степен с нивото на емоционална интелигентност на личността.

ОБЩОТО СЪБРАНИЕ ПРИЕ ГОДИШНИЯ ОТЧЕТ НА РЕКТОРА

Членовете на ОС протестираха срещу държавната политика спрямо Стопанска академия

Общото събрание на Стопанска академия проведе свое редовно заседание. Членовете на управленския орган приеха годишен доклад на ректора за състоянието и дейността на Академията за периода февруари 2018 – януари 2019 година и годишен доклад за дейността на Контролния съвет на СА за същия период. Приети бяха промени в Правилника за дейността на Стопанска академия и бяха проведени частични избори за попълване съставите на Контролния съвет и на Академичния съвет.

Представяйки своя доклад, ректорът – доц. д-р Иван Марчевски припомни, че главната цел, към която се стреми Стопанска академия през четиригодишния мандат, е да се адаптира към променящите се условия на българския образователен пазар. „Основният проблем, с който се сблъсква Стопанска академия, продължава да бъде осезаемото намаление в броя на приеманите студенти, български граждани“, заяви доц. Марчевски. По думите му, основните причини за това са: демографската криза; продължаващата политика на държавата за намаляване броя на студентите, обучаващи се в специалности от професионалните направления 3.7. „Администрация и управление“ и 3.8. „Икономика“; съсредоточаването на деловата активност и обществения живот в столицата. От данните в доклада стана ясно, че броят на обучаваните студенти в СА през изминалата година е намалял с 29% при редовната форма и 34% – при задочната, спрямо предходната учебна 2017/2018 г. В доклада бе акцентирано върху действията, които Академията е предприела за повишаване качеството на предлаганото обучение. Сред тях са: разкриване на 3 нови специалности в ОКС „бакалавър“, които се предлагат на чужд език съвместно с партньорски университети; разкриване на специалност „Финанси, банково дело и застрахо-

ване“ в ОКС „бакалавър“, предлагана на английски език в редовна и задочна форми, по която има осъществен прием; дипломирането на първия випуск магистри по програма за двойна диплома; акредитиране на дистанционна форма на обучение в ОКС „бакалавър“ по 11 специалности от ПН 3.8. „Икономика“. През отчетния период е продължена и работата за сближаване на обучението с практиката – от изминалата година представители на практиката са членове на държавните

ликационната активност на представителите на свищовската академична общност през 2018 г. е довела до увеличен брой на научните публикации в издания с импакт фактор или импакт ранг, и подобряване оценката на Академията в рейтинговата система, без това обаче да окаже очакваното положително влияние върху план-приема през следващата учебна година.

За поредна година ректорът отчете много добри резултати по отношение на международната дейност

изпитни комисии при всички специалности.

Отчитайки кандидат-студентската кампания за учебната 2018/2019 г, ректорът подчерта, че Стопанска академия е единственото висше училище в страната, което е изпълнило на 100% утвърдения държавен план-прием във всички специалности. И през тази година е продължена практиката за провеждане на национални ученически състезания, посещения в средни училища с цел представяне на възможностите за обучение в СА, както и разширяване на контактите с български общности зад граница.

По отношение на осъществяваната научна дейност бе отчетено, че за поредна година средствата за научни изследвания, които СА получава от държавата, са намалени. За компенсиране на това намаление и през изтеклата година Академията е пренасочила част от собствените си приходи за дофинансиране на научните изследвания. Пуб-

на Академията. Увеличен е броят на партньорите по двустранни договори. Увеличение има и при реализираните входяща и изходяща мобилност на студенти и преподаватели. „В рейтинговата система оценката на СА „Д. А. Ценов“ по показателя за Международна мобилност бележи ръст от +70,3% за ПН 3.8 и +19,6% за ПН 3.7.“, подчерта ректорът. По отношение на информационната инфраструктура се отчете, че броят на оборудваните с нова компютърна техника работни места за студенти и преподаватели надхвърля 100. Обновени са много учебни аудитории и лаборатории, оборудван е изпитен център за провеждане на електроннобазирани изпити, както и две специализирани лаборатории за обучение по валутен и митнически контрол, и по анализ и оценка на риска. „И през 2018 година продължихме оптимизирането на персонала“, каза ректорът коментирайки кадровата политика. С решения на

Академичния съвет е намалена числеността на основното щатно разписание и към 31.01.2019 г. общият брой на персонала (преподаватели и служители) е с 9% по-малък спрямо началото на 2018 година.

В частта от доклада, касаеща финансовото състояние на Висшето училище, доц. Марчевски заяви: „Въпреки полаганите от нас усилия, за трета поредна година приходите на Академията намаляват. Общото намаление спрямо 2017 г. е в размер на 1 711 724 лева или 16,25%, като изменението за сметка на трансфера от държавния бюджет е на стойност 1 286 357 лева (- 21,0 %), а на собствените приходи в размер 492 249 лева (- 10,87 %). По думите на ректора, основната причина за това е намалената 4,5 пъти държавна поръчка за последните три години, което води до „ненормално голямо намаление в броя на обучаваните студенти, които са база за определяне размера и на държавната субсидия, и на собствените приходи“. Ректорът запозна членовете на ОС и с резултатите от реализираната, вече втора година, Програма за реструктуриране на Стопанска академия, ефектът от която само за 2018 г. е намаление на общите разходи по бюджета на Висшето училище, спрямо 2017 година, с над 910 000 лева или близо 8%. Сред представените конкретни стъпки, които продължават да се реализират в посока намаляване на разходите, са: ограничаване разходите за издръжка; намаляване възнагаждания на хора, заемащи управленски позиции; реструктуриране дейността на администрацията и намаляване на нейната численост и др.

След представянето на доклада, той бе подложен на обсъждане от членовете на Общото събрание и беше приет с 84 гласа „за“ от присъстващите в залата 95 души. По време на обсъждането бяха изразени редица критични мнения, относно държавната по-

литика спрямо Стопанска академия и липсата на реакция от страна на ресорните държавни институции, въпреки многократните сигнали до МОН, министъра на финансите, парламентарните комисии по образование и по бюджет към 43 Народно събрание, и отправяните от свищовското висше училище въпроси или призови за подкрепа. Изказани бяха и мнения за по-категорично поставяне на проблемите на Академията пред отговорните институции, включително и чрез различни форми на граждански протест. В духа на общото настроение, председателят на Общото събрание – проф. д-н Борислав Борисов, апелира към колегите си, като първа стъпка да закачат на реверите си сигнални оранжеви лентички. С този жест и гласуваното решение, Общото събрание изрази своето „сериозно безпокойство от системното намаляване на държавната поръчка за обучение на студенти в професионални направления 3.7 „Администрация и управление“ и 3.8 „Икономика“, и респективното намаление на държавната субсидия, което поставя Академията в невъзможност нормално да осъществява функциите си по обучение и научно развитие“. Нагласата на членуващите в ОС преподаватели, служители, студенти и докторанти е, ако гласуваното решение не е достатъчно, да се премине към по-категоричен израз на несъгласие с държавната политика спрямо висше училище с 83-годишна история. Припомнено бе, че Стопанска академия е създадена с частно дарение от видния свищовец, родолюбив възрожденец, търговец, акционер и предприемач Димитър Апостолов Ценов, а като бенефициент по завещането държавата, в лицето на министъра на просвещението, е поела ангажимент срещу предоставените 5 млн. златни лева от Дарителя да основе и издържа висше училище в Свищов за вечни времена.

Започна честването на 10 г. спец. „Икономика на туризма“

Студентско-докторантски научен форум на тема „Туризмът в новото хи-

лехи студенти, обучаващи се по специалности и програми, водени от

ските студенти с добри практики по създаване и промотиране на регионални туристически продукти, брендиране и развитие на дестинацията, използване на дигитален маркетинг. Във връзка с иновационните практики в туристическото предлагане, бе посетен „Музей на народните художествени занаяти и приложните изкуства“.

След семинара, в Учебна база – с. Орешак, се проведе научния форум, чиято тема предизвика за участие с разработки студенти и докторанти. Участващите във форума преподаватели отличиха трите най-добри студентски разработки. На 1-во място бе класирана Петя Костова, III-ти курс, спец. „Икономика на туризма“. Второ място зае Лилия Петкова - МП „Икономика и мениджмънт на туризма“. На 3-то място бе класиран Иван Йорданов, II-ри курс, спец. „Икономика на туризма“.

лядолетие – състояние и перспективи“ и изнесен практически учебен семинар организира катедра „Икономика и управление на туризма“ при Стопанска академия. Двата форума бяха първите събития от поредица прояви, посветени на 10-годишнината от създаването на спец. „Икономика на туризма“ в СА. Участие

катедрата, в трите образователни степени – ОКС „бакалавър“, ОКС „магистър“ и ОНС „доктор“.

Практическият семинар се проведе в „Информационно-културен център“, гр. Троян. Лектори бяха Тереза Георгиева – управител на ИКЦ и Цветелина Калчева – секретар на община Троян. Те запознаха свищов-

Студент по „Бизнес информатика“ започна работа в Прайм Холдинг

Четвъртокурсник от специалност „Бизнес информатика“ успешно премина втората фаза на стажантска програма и започна работа в Прайм Холдинг АД. През 2017 г. Стопанска академия „Д. А. Ценов“ – Свищов и Прайм Холдинг АД сключиха споразумение за сътрудничество. В изпълнение на споразумението се провеждат стажове за студенти от специалност „Бизнес информатика“, обсъждат се учебни програми, а

помагачи този процес. Прилагат се гъвкави подходи като Scrum, както и софтуер за онлайн комуникация и координация от типа на Google Meet, Slack, Jira и Git.

Обучението на стажантите е организирано в два етапа, като по време на първия, който е с продължителност три месеца, студентите се обучават в разработката на фронт-енд приложения с JavaScript и React. През втория етап на стажантската програ-

от началото на учебната 2017/2018 г. специалист от холдинга води част от редовните семинарни занятия по няколко специализирани учебни дисциплини на студентите в бакалавърска степен.

За участие в двуфазните стажантски програми студентите се допускат след провеждане на конкурс, който включва разработване на комплексна задача с теоретична и практическа част – съответно разработване на алгоритъм и разработване на GUI потребителски интерфейс. Наред със знания и опит в програмиране на back-end и front-end приложения, стажантите в Прайм Холдинг АД получават и важни знания за организацията на процеса по разработване на софтуерни системи, както и за инструментите, под-

ма добре представилите се студенти получават възможност да започнат работа по реалните проекти на трудов договор в Прайм Холдинг АД.

Към настоящия момент четвъртокурсникът Айхан Ариф от спец. „Бизнес информатика“ успешно премина втората фаза, започвайки работа като стажант-програмист на шестмесечен трудов договор в Прайм Холдинг АД. Той провежда своя стаж в свищовския офис на фирмата, където за него е осигурено работно място. Айхан Ариф е завършил средното си образование в Професионалната гимназия по икономика – гр. Шумен. Интересува се от разработката на front-end и back-end приложения с JavaScript, PHP и Laravel, бази от данни (MySQL и Microsoft SQL), HTML5 и CSS.

Публична лекция посветиха на международния ден на Земята

Публична лекция на тема „Устойчиво управление на земеделските земи“ се проведе в Стопанска академия, организирана от катедра „Аграрна икономика. Гост – лектор бе Валери Велковски – магистър по Икономика и Право, главен юрисконсулт в Областна дирекция „Земеделие“ – София област към Министерството на земеделието, храните и горите. Лекцията, която бе посветена на международния ден на Земята, предизвика интереса на студенти от различни курсове и специалности. Участниците приветства ръководителят на катедрата – доц. д-р Марина Николова. Тя припомни, че за първи път Денят на Земята се отбелязва и празнува на 22.04.1970 г. в САЩ и Канада, като международен е обявен през 1990 г., а в България се чества от 1993 г. Така вече 49 години, на 22 април, милиони хора по света се обединяват с обща отговорност за запазване на Земята.

Валери Велковски подчерта, че с прилагане на съвременни мениджърски, агротехнически, устройствени, законодателни и други методи, мерки и мероприятия, хората трябва да превърнат устойчивото земеползва-

вени данни показаха на студентите, че от 2000 до 2015 г., само от земята със селскостопанско предназначение, България е загубила над 600 000 ха.

Темата за устойчивото управление на земите в земеделския сектор

не в своя устойчива линия за поведение и действия. В своята презентация, лекторът поясни как може да се съхрани поземления ресурс на България за следващите поколения, в контекста и инструментариума, приложим и необходим за устойчивото земеползване. Предста-

предизвика въпроси към лектора и срещата се превърна в дискусия. Участниците се обединиха около извода, че в съвременната икономика човечеството все по-често трябва да се замисля за опазване на природните екосистеми и майката Земя.